

ת"פ 54880/04/19 - משה מלובני, תמר יעקובזון נגד רשות המיסים - אגף המכס והמע"מ

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 54880-04-19 רשות המיסים / אגף המכס והמע"מ - יס"מ נתב"ג נ' מלובני ואח'

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא, שירלי דקל נוח
המבקשים
1. משה מלובני
2. תמר יעקובזון

נגד
המשיבה
רשות המיסים -
אגף המכס והמע"מ

החלטה

לפני בקשת המבקשים (להלן: "הנאשמים") לביטול כתב האישום שהוגש כנגדם מטעמים של הגנה מן הצדק.

כללי

ברקע, כתב האישום שהוגש ביום 28.4.2019 נגד הנאשמים, המייחס להם עבירה של מעבר "במסלול הירוק", לפי תקנה 42 לתקנות המכס, התשכ"ו-1965, בצירוף תקנה 30 א, ג, ד, ו לתקנות המכס וסעיף 30א לפקודת המכס.

בהתאם לנטען בכתב האישום, ביום 30.10.2017 הגיעו הנאשמים מחו"ל לישראל דרך נמל התעופה בן גוריון כשהם נושאים עמם מטען לוואי. הנאשמים עברו במסלול הירוק עם מטען הלוואי שלהם, ובכך הצהירו כי אין הם נושאים עמם אלא טובין הפטורים ממיסים והצהרה למכס.

הנאשמים הוזמנו לבדיקת מטען הלוואי שלהם על ידי פקיד המכס, ובבדיקה נמצאו במטען הלוואי של הנאשם 146 פקטים של סיגריות, ובמטען הלוואי של הנאשמת 328 פקטים של סיגריות. כלל הפקטים היו חייבים במעבר במסלול האדום, לצד הצהרה על הטובין ותשלום מיסים.

המיסים החלים על הסיגריות שנמצאו במטען הלוואי של הנאשם הם מכס ומס קניה בסך ₪ 28,450 וכן מע"מ בסך ₪ 5,904 על טובין שערכם ₪ 6,278, ובסך הכל ₪ 34,354.

המיסים החלים על הסיגריות שנמצאו במטען הלוואי של הנאשמת הם מכס ומס קניה בסך ₪ 63,915 וכן מע"מ בסך ₪ 13,263 על טובין שערכם ₪ 14,104, ובסך הכל ₪ 77,178.

טענות הצדדים

בבקשתם טענו הנאשמים כי כתב האישום הוגש בשיהוי, תוך חריגה מהנחיה 4.1202 להנחיות היועצת המשפטית לממשלה שכותרתה "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: "**הנחית היועמ"ש**" או "**ההנחיה**"). לפי ההנחיה, על המשיבה (להלן: "**המאשימה**") היה להגיש את כתב האישום בתיק שבכותרת, במסגרתו מיוחסת לנאשמים עבירה מסוג עוון, מוקדם ככל הניתן ולא יאוחר משנה ממועד קליטת התיק במשרדי המאשימה. זאת, בעוד שכתב האישום בתיק דנא הוגש בחריגה מסד זמנים זה, אף בניכוי הזמן שנדרש למאשימה לשם הוצאת תעודת חיסיון בתיק.

הנאשמים טענו כי המאשימה לא מסרה כל נימוק שיש בו כדי להצדיק את האיחור בהגשת כתב האישום ומבלי שהדבר דווח לגורמים המתאימים וקיבל את אישור היועמ"ש להגשת כתב האישום.

לשיטת באי כוח הנאשמים, הדבר מהווה מחדל, בשים לב לכך שעסקינן בתיק שאינו מורכב, המייחס להם עבירה מנהלית במדרג הקל. בנוסף לאמור, טענה ב"כ הנאשמת כי בקשתה להמרת כתב האישום בקנס מנהלי נדחתה על ידי המאשימה, מבלי שהאחרונה נתנה משקל מתאים לאיחור בהגשת כתב האישום כאמור.

בתגובתה ביקשה המאשימה לדחות את בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום.

המאשימה אישרה כי כתב האישום הוגש שלא בהתאם למועדים המפורטים בהנחית היועמ"ש, מבלי שהדבר דווח לגורמים המתאימים. עם זאת, לשיטתה, אין בכך כדי להביא לביטול כתב האישום, נוכח העובדה כי מדובר בשיהוי קצר בן חודש ושמונה ימים בלבד, אשר לא הביא לפגיעה כלשהי בהגנת הנאשמים, כאשר כתב האישום הוגש בטרם חלפה תקופת ההתיישנות בתיק.

המאשימה הוסיפה וטענה כי בשים לב להוראות סעיף 1(ז) להנחיה, אין בשיהוי כדי לפגוע בתוקפו וחוקיותו של כתב האישום, אף משהוגש שלא על פי סד הזמנים שנקבע בהנחיה, במיוחד בשים לב לכך שבמועד הגשת כתב האישום טרם נכנס לתוקפו תיקון 87 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), אשר עיגן את הוראות ההנחיה בחקיקה ראשית.

בשולי הדברים טענה המאשימה כי ככל שבית המשפט יסבור כי יש לשיהוי בהגשת כתב האישום משקל כלשהו, יש להתחשב בכך במישור העונשי בלבד, ככל שהנאשמים יורשעו בדין.

אשר לטענה בדבר דחיית בקשת הנאשמת להמרת כתב האישום בקנס מנהלי, טענה המאשימה כי הבקשה נבחנה על ידי פרקליטות המדינה בהתאם להנחיות הרלוונטיות ונימוקיה נמסרו להגנה, כאשר הנימוק העיקרי שעמד בבסיס דחיית הבקשה היה חומרת העבירה, בשים לב לכמות הסיגריות המשמעותית שהוכנסה על ידי הנאשמת ארצה ללא הצהרה ותשלום מיסים כדיון.

המאשימה הוסיפה וטענה בעניין זה כי עומדת לה חזקת התקינות המנהלית, וכי מתחם ההתערבות של בית המשפט בנושא זה מצומצם ביותר.

דין והכרעה

לאחר שקראתי את כתב האישום ונתתי דעתי לטענות הצדדים בכתב ובעל פה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום.

בהתאם להוראות סעיף 3(א) להנחית היועמ"ש מחודש יולי 2014, אשר עמדה בתוקפה במועד הגשת כתב האישום בתיק זה, בעבירות מסוג עוון יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 12 חודשים.

בדנא, הצדדים לא חלקו על כך שכתב האישום בתיק שבכותרת הוגש בשיהוי של כחודש ושימונה ימים, בניכוי התקופה שנדרשה למאשימה לשם הגשת תעודת חיסיון בתיק, אשר אינה נמנית במסגרת פרק הזמן המרבי לטיפול בתיק, בהתאם להוראות סעיף 3(ב) להנחיה. כן לא היה חולק כי כתב האישום הוגש מבלי שהסיבות לאיחור בהגשתו תועדו בכתב על ידי המאשימה ומבלי שהדבר דווח לגורמים המתאימים, זאת בניגוד לקבוע בסעיף 4 להנחיה.

בתגובתה לא פירטה המאשימה את הסיבות שגרמו לאיחור בהגשת כתב האישום ולאיי השמירה על הוראות ההנחיה, לרבות העובדה כי הדבר לא תועד על ידה במועד המתאים וכי לא הועבר דיווח לגורמים הרלוונטיים. הדבר עומד בניגוד ברור למטרה המרכזית שעמדה בבסיס ההנחיה שלא לגרום לעינוי דין לנאשם, וברי כי הדבר אינו ראוי, שכן על המאשימה, כנציגת המדינה, להקפיד הקפדה יתרה במילוי ההנחיות החלות עליה.

עם זאת, אף כי אין מחלוקת כי נפל פגם בהתנהלות המאשימה כאמור, הרי שאין בעצם קיומו של הפגם כדי להביא בהכרח לביטול כתב האישום ועליו להבחן בהתאם לכללי "הבטלות היחסית" (רע"פ 2413/99 **גיספן נ' מדינת ישראל** פ"ד נה(4) 673 (2001)). בהתאם לכללים אלו, על בית המשפט לערוך איזון ראוי בין עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה ופגיעתו בנאשמים לבין האינטרס הציבורי שבהגשת כתב האישום.

בדנא, לא הוכח לפניי כי עצם הגשת כתב האישום בשיהוי של כחודש ימים מעבר לתקופה הקצובה בהנחיה מבלי שהדבר דווח לגורמים המתאימים, הביא לפגיעה בהגנת הנאשמים או לשיבוש של ממש באורחות חייהם (לעניין זה ראו: רע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי** (31.10.2018)).

אין המדובר בנאשמים ששהו במעצר או בתנאים מגבילים בשל העבירה המיוחסת להם בכתב האישום או במי ששמן הטוב נפגע. אף לא הוצגו לפניי כל טיעונים על ידי מי מהנאשמים שיש בהם כדי ללמד על פגיעה כלשהי בהם, לרבות טענה לנזק ראייתי.

יתרה מכך, עסקינן בשיהוי מצומצם יחסית מצד המאשימה, בעוד שעיון בכתב האישום מעלה כי נסיבות ביצוע העבירה בענייננו חמורות, נוכח כמויות הפקטים הרבים אותם לכאורה הכניסו הנאשמים ארצה ללא הצהרה ותשלום מיסים כדן.

לא זו אף זו. בהתאם להוראות סעיף 1(ז) להנחיה בנוסחה בעת הגשת כתב האישום, אין באמור בהנחיה כדי לפגוע

בתוקפו של כתב אישום שהוגש שלא בהתאם למועדים שנקבעו בה.

במצב דברים זה, ולאור העובדה כי במועד הגשת כתב האישום **טרם** נכנס לתוקפו תיקון מס' 87 לחסד"פ במסגרתו נחקק, בין היתר, סעיף 57א(א) לחסד"פ, לפיו לא יוגש כתב אישום שאינו עומד בתקופות שנקבעו בהנחיות ובנהלים, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, מתחזקת המסקנה כי אין מקום במקרה דנא להורות על ביטול כתב האישום.

בהקשר זה יצוין כי לא נעלמה מעיני הפסיקה אליה הפנו הנאשמים, ובפרט ב"כ הנאשם, במסגרת הדיון בבקשה. עם זאת, עיון מעמיק בפסיקה מעלה כי רובה עסק במקרים בהם כתב האישום הוגש **לאחר** כניסתו לתוקף של תיקון 87 לחסד"פ, שכאמור אינו חל בענייננו (ראו לדוגמה: ת"פ (שלום-ת"א) 48371-06-20 **מדינת ישראל נ' אברמוב** (21.7.2021) וכן ת"פ (שלום-י-ם) 56204-06-20 **מדינת ישראל נ' גוליאן ואח'** (11.11.2020)).

זאת ועוד, הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם לעניין השיהוי אינה מחייבת או מנחה, ובחלקה גם במקום בו הורה בית המשפט על ביטול כתב האישום מחמת שיהוי, עמדה למאשימה אפשרות להגשת כתב אישום חדש כנגד הנאשמים לאור סוג העבירה שיוחסה להם, בעוד שבמקרה דנא לא עסקין בעבירה מתמשכת (ראו והשוו: תו"ב (י-ם) 2794-09-18 **מדינת ישראל נ' מזרחי** (20.1.2022)).

בשים לב לכלל השיקולים המפורטים לעיל, באיזון הראוי בין האינטרסים השונים, מצאתי כי קיים אינטרס ציבורי של ממש בקיום המשפט הגובר על מאפייני הפגם שבהגשת כתב האישום בשיהוי.

פגם האמור יכול ויבוא לידי ביטוי בעת גזירת דינם של הנאשמים, ככל ויורשעו בדין, יחד עם יתר הנסיבות הרלוונטיות לעניין.

אשר לטענת ההגנה בדבר דחיית בקשת הנאשמת להמרת כתב האישום בקנס מנהלי, אציין כי לאחר שנתתי דעתי למדיניות המאשימה בדבר הגשת כתבי אישום בעבירות מכס ובנימוקים הקונקרטיים שעמדו בבסיס החלטת הפרקליטות בעניינה של הנאשמת, לא השתכנעתי כי יש מקום להתערב בשיקול דעתה של הפרקליטות בנושא, בשים לב לשיקול הדעת המצומצם המסור לערכאה השיפוטית בעניין זה ולאור חומרת נסיבות ביצוע העבירה כמפורט לעיל.

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום.

במועד הדיון הקבוע לתיק, יינתן מענה לכתב האישום.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ג' טבת תשפ"ג, 27 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.